PIKKULOTTA

Kesä kaunis kaikilla —

— LEIRI PIKKULOTILLA

II vuosikerta - Julkaisija: Lotta-Svärd Keskusjohtokunta - N:o 5 - 1939

”Huomaa luonnon kauneudessa luojan suuruus”

Oli kerran tyttö, joka sadussa sai elävän kuvakirjan. Sellaisen, jossa kukat tuoksuivat, linnut lauloivat. Kaikki eli ja liikkui. Kuitenkin aina vain sillä lehdellä, jota tyttö parhaillaan katseli.

Mutta todellisuus voittaa joskus ihmeellisenkin sadun. Niin ainakin tällä kertaa.

Suuri, kaunis, elävä kuvakirja on todella olemassa. Siitä ilmestyy uusi painoskin joka kevät. Kuvakirja tarjotaan aivan ilmaiseksi kaikille. Myöskin Suomen lapsille. Ja erikoisesti Sinulle, pikkulotta.

Minä sanon Sinulle tämän kuvakirjan nimen. Se on: luonnon kauneus. Sen kirjan lehdillä saat katsella pelkkää kauneutta. Sillä se on lähtenyt Jumalan, taivaallisen Isämme, kädestä. Eikä rakkauden Jumala anna ihmislapselle muuta kuin hyvää, puhdasta ja kaunista. Katsele tätä luonnon kauneuden kuvakirjaa avoimin silmin ja sinä opit huomaamaan, kuinka sen jokainen sivu ja pieninkin kuva toistaa sanoja:

»Kaikki kaunis kertoo meille: Herra yksin suuri on. Koskaan vaikene ei virsi: Herra yksin suuri on.»

Kyllähän Sinä ymmärrät, että tämä luonnon kuvakirja on suuren suuri. Siihenhän sisältyy luonnon moninainen kauneus koko avarassa maailmassa. Mutta huomaathan Sinä myös, että hyvä Jumala on Suomen kohdalle lahjoittanut siihen kirjaan ihanat sivut!

Raamattukin puhuu paljon Jumalan suuruudesta luonnossa ja luonnon kauneudessa (esim. Ps. 19:104). Luonnossa olemmekin niin lähellä Jumalaa, että elämme ja liikumme Hänessä (Apt. 17:24—28). Vapahtajan silmä oli avoin luonnon kauneudelle. Kerrankin Hän sanoi näin kauniisti opetuslapsilleen: »Nostakaa silmänne ja katselkaa vainioita, kuinka ne ovat tuleentuneet leikattaviksi». Hän kehoitti myös tarkkaamaan taivaan lintuja ja kedon kukkia (Matt. 6:26, 29).

»On juhlahetkiä leirillä siniristilippumme retket.»
»Se aamuisin salkohon nostetaan kun kiitosvirtemme kaikuu».

Nyt on Suomessa suloisin aika. On ihana kevät. Ja kohta täysi kesä. Nyt ulos luontoon katselemaan Luojan suuruutta luonnon kauneudessa! Sovitaan, pikkulotat, että lähdemme jo varhain aamulla. Sillä tosi on vanha sananparsi: »Aamuhetki kullan kallis». Emme osaa sanoa, mikä on kauneinta, sillä joka puolellahan kauneus meitä tervehtii. Ensin koskettaa raikas aamuilma hyväillen poskeamme. Juoksemme sitten kilvan yli vihreän nurmikon. Hyppäämme yli ojan, jonka reunoilla kasvaa paljon rentukoita. Katseemme viipyy mielellään niiden kirkkaassa väritäplässä. Näemme metsän reunassa suloisia valkovuokkoja. Itse metsässä onkin monenlaisia puita alkaen pilviä pitelevästä hongasta nystyräiseen katajapensaaseen asti. Entä koivu, joka on niin kauniisti järjestänyt pitkät, vihreät hiuksensa! Kukkiva tuomi! Valkoinen kuin vast'ikään lumisilla ollut. Ja sen lumivalkoisista kukista leviää mitä suloisin tuoksu. Pihlaja ravistelee somasti valkoisia oksiansa, sillä se on parhaimmassa juhannuskukoistuksessaan. Lukemattomien pikku-lintujen viserrys täyttää metsän ja ilman. Nuo iloiset lau-

»— ja päivin se yllämme hulmuaa,
työn ääni kun leirillä raikuu.»

lajat ovat ilmojen ihmeellisiä teitä saapuneet jälleen luoksemme kaukaa, kaukaa etelästä. Vielä näemme sinisen sisäjärven tai rannattoman meren ulapan. Korkealla, kaiken yllä kaartuu kattona taivas. Aurinko, elämän lähde, valaa tuhlaillen kultaansa virittäen koko luonnon kuorossa sanomaan:

»Kaikki kaunis kertoo meille: Herra yksin suuri on».

Ja me, pikkulotat, liitämme kätemme yhteen ja sanomme: »Hyvä Jumala, miten maailmasi on ihana! Miten Suomemme on suloinen! Auta meitä kasvamaan iloksi Sinulle ja hyödyksi isänmaallemme! Opeta meitä huomaamaan Sinun suuruutesi luonnon kauneudessa ja siitäkin Sinua kiittämään!»

Suoma Karo.

Tervehdys suvelle!

Terve, suvi, Suomehenki,
päivä kaunis Pohjolaan'
Tuopa sininen taivas,
lammet, järvet läikkyävät,
kosket, virrat kuohuavat,
salot siintävät, viherjät,
maat ja metsät kaunehimmat!

Paista päivä,
kuu kumota,
sirkuta sininen lintu,
kuku kulta käköseni,
iloksi Suomen kansan,
Pohjan lasten lempimiksi!
Terve, suvi, Suomehenki,
päivä kaunis Pohjolahan!

Liisa Tervonen.

Tulevaisuus on meidän

»Tulevaisuus on meidän» siinä tunnuslause, jonka meidän ryhmämme on valinnut omakseen.

Sen tulee ohjata kulkumme ja tekomme valmistuessamme vastaanottamaan sen edesvastuun ja tehtävät, jotka vanhemmat meille aikanaan luovuttavat. Tunnuslauseemme kehoittaa ja antaa meille intoa, että emme veltostu velvollisuuksia täyttäessämme, jotka ovat ainoastaan rakkaan isänmaamme palvelemista.

Jos teemme erehdyksiä tai jos intomme lottatyöhön heikkenee, on meidän ne oikaistava ja tunnuslauseemme antaa meille uutta intoa, jotta todella voisimme saavuttaa suuren päämäärämme. — Tähän kaikkeen velvoittaa meitä tieto siitä, että itse tulevaisuudessa saamme yrittää kukin kohdallaan parhaan kykynsä mukaan palvella rakasta isänmaatamme.

Luonnonlakien mukaan tulee kerran meidän vuoromme, silloin on meidän oltava valmiit, sillä »tulevaisuus on meidän».

Eeva Pilke.

Hyvä pikkulotta, tuttu ja tuntematon!

Missä osassa tätä rakasta Suomeamme lienetkin, sinä tiedät, näet ja tunnet, että maasi valmistautuu vastaanottamaan lyhyttä, mutta ihanaa kesäänsä. Siitä kertoo yhä lämpenevä päivänsäde, siitä päivänsäteen esiinhoukuttelema ensikukka, siitä takaisin tulleet muuttolinnut.

Sinäkin omalta kohdaltasi odotat kiihkeästi kesää. Olet ehkä, niinkuin useimmat pikkulotistamme, koululainen, ja kesä tuo tullessaan tauon koulutyöhön, läksyttömän vapauden. Ja juuri tätä Sinun vapaa-aikaasi koskisi nyt tämä, mitä näin kesänkynnyksellä haluaisin Sinulle sanoa.

Sinä varustaudut täysin siemauksin nauttimaan kesäisestä vapaudestasi, eikö niin? Koulutehtävät lähetät lomalle ja tunnet ehkä itsesi täysin »vapaa-herraksi», kuten sanotaan. Mutta kuuleppas, Sinä nuori »vapaaherratar»: Älä julista itse itsellesi liian mielivaltaista vapautta. On velvollisuuksia, joita ei saa koskaan lähettää luotaan lomalle. Olet pikkulotta. Pikkulotan perusolemuksen Sinussa muodostaa pyrkimyksesi kaikkeen siihen, mikä on hyvää ja sydänrakkauden arvoista. Ohjeenasi on työskennellä myös kotisi hyväksi. Tekemällä työtä kotisi hyväksi pienenä, valmentautuu voimasi ja rakkautesi tarvittaessa auttamaan sitä suuremmassakin.

Miten monella tavoin voitkaan kotolaisiasi kesällä auttaa! Äitisi ei useinkaan saa kesälomaa moninaisista tehtävistään. Ota Sinä omasta pitkästä lomastasi osasia ja siirrä ne avuliaisuutesi avulla äidillesi lepotuokioiksi. Kodissasi on ehkä pikkuveli tai -sisko, tuollainen nauravainen, itkeväinen, herttainen pikku-avuton. Sinulla olisi tietysti paljon hauskempi ikäistesi parissa leikkien. Voita itsesi, tarjoudu pienokaisen kaitsijaksi, anna äitisi levähtää.

Entäpä puutarha, siellähän kesäisin työtä riittää, kitkemistä, kastelemista. »Voi, voi, se on niin ikävää», sanot ehkä. Älä anna tuolle »voi-voillesi» puheenvuoroa. Kuuntele mieluummin itsessäsi olevaa velvollisuuden ja avuliaisuuden tunnon ääntä. Se on osa Sinun pikkulotta-oppiasi. Äitisi ja isäsi tyytyväinen, iloinen, rakastava katse on kaunis palkkio, se karkoittaa sen pienen »ikävyyden», jonka itsekkyydessäsi tuohon työhön ryhtymiseesi liität. Opit varmasti pitämäänkin puutarhatyöstä, sillä puutarha on elävää työmaata. Kun kastelet hentoa tainta, on kuin auttaisit pientä, heikkoa ihmislasta voimistumaan. Kun irroittelet rikkaruohoja, on kuin suojaisit jotain pientä ihmislasta elämän pahalta. Ehkäpä jonain hiljaisena kitkemishetkenä tulisit ajatelleeksi oman mielesi, sydämesi, puutarhaa. Huomaisit sielläkin versoavan jotain vahingollista, mikä olisi kitkettävä aikanaan pois. Ehkä huomaat itsessäsi sellaisenkin rikkaruohon, joka häiritsee juuri pikkulottaa Sinussa. Anna puutarhasi puhua, pikkulotta!

Oppitunti luonnon jylhässä salissa.

Anna sitä tehdä muunkin luonnon. Sitä puhetta voit paimenessakin ollessasi kuunnella. Ikävääkö sekin askar? Tuskinpa, jollet itsepintaisesti koko ajan paimenessa ollessasi pidättele silmiesi edessä jotain toveriesi täyttämää leikkikenttää tai jotain muuta houkuttelevaa.

Talousaskareissa voit varmasti myös olla apuna. »Kuumaa hommaa», sanot ehkä ja mielesi karkaa vilpoisten laineiden leikkiin. Jos äitisi ajattelisi samoin, jäisit Sinä monta maukasta mieliruokaasi vaille. Jos kuivaat astioita avuksi kesäisenkuumassa keittiössä, pääsee joku toinen hetkistä aikaisemmin tuosta kuumuudesta vilvoittelemaan. Ja miten monta, monta tilaisuutta tarjoaakaan talous pikkulotalle tutustumiseen muonituslotan moninaisiin tehtäviin! Käytä tilaisuutta hyväksesi, pikkulotta!

Paljon on myös kodin ulkopuolelle suuntautuvia asioita, joita Sinä voit suoritella. Välitä jokainen »viestisi» ehdottoman tunnontarkasti.

Ja tietysti Sinulla on näiden tässä lueteltujen lisäksi monia muita mahdollisuuksia olla kesäisin kotisi apuna. Oma silmäsi, korvasi ja oma sydämesi niitä Sinulle parhaiten neuvoo, kun vain annat Iloisen Hyvän Tahdon niitä auttaa. Älä pelkää kesäisen vapautesi kärsivän. Hyvät vanhempasi rakkaudes-

Laulu pikkulotille

Mun äitini on Lotta-Svärd,
Lotta kaikkein parahin.
Mä siellä aina hänet nään
missä sarkatakitkin.
Hän harjoitukset muonittaa
kanss' soppatykkein häärää vaan.
Ei koskaan väsy, valita,
:,: niin kelpo lotta on. :,:

Jo ennen, nuorna ollessaan,
kun sota syttyi maass'.
Hän kera isäin, veljien
riens' taistokentälle.
Siel' sitoi haavat urhojen,
hymyllä mielet rohkaisten.
Ja näki voitot, tappiot,
:,: hän kanssa sankarten. :,:

Kun pikkulotta olla saan,
niin tulla tahdon myös
mä yhtä kelpo lotaksi
kuin on mun äitini.
Tää isänmaa saa kaikkeni,
mun työni sekä toimeni.
Ja joskus jos niin tarvitaan
:,: viel' vaikka henkeni. :,:

(Sävel: Sotilaspoika.)

Kirj. Rosa Uuttu.

(Sopii esim. nuotiolla yhteisesti laulettavaksi.)

---

saan aina pitävät huolen siitä, että heidän uuttera pikkulotta-tyttärensä saa auttamisinnostaan huolimatta kaiken sen vapauden ja levon, mitä tarvitset ja mikä on Sinulle hyväksi.

Kerttu Laurikainen.

Tarulassa

Ylläolevassa kuvassa on L. S. Pihlajaveden, Lapin kyläosaston pikkulottia retkellä 1938. Olemme löytäneet tervankeittäjän majan. Tälle vanhalle »metsämökille» ovat tytöt keksineet nimen »Tarula». Siinä on sopiva kahvinkeittopaikka, kauniin metsän ympäröimänä. Ensiksi laulettiin maakuntamme laulu: »Männikkömetsät ja rantojen raidat» j. n. e. Eipä »Tarulasta» ole kaukana rantakaan.

Kahvin kiehuessa mukana olevan primuskeittiön päällä tarkastetaan ensin käsityöt, suoritetaan vähän ohjelmaa, kertomus, runo, satu, laulua y. m. Juodaan kahvia, joka maistuu täällä metsässä erittäin hyvältä.

Aurinko on ehtinyt laskea kun kuva otettiin, muutenkin oli pilvinen päivä. On aika valmistautua kotimatkalle. Vielä nimi »Tarulan» päiväkirjaan. Sellainen on olemassa. »Tarula» on tullut tunnetuksi muillekin, eikä vain pikkulotille.

Lopuksi lauletaan »Pikkulottien Laulukirjasta» laulu 77 tai joku muu sopiva iltalaulu. Siihen päättyy hauska iltahetki. Terveisiä kaikille Suomen pikkulotille! Tarulan tytöt.

Maija Holmila.

Keuruun pikkulottia kahvipannun ympärillä leirillä 1938.

Kostulan leiriltä

Keittopuuhia Pielisensuun leirillä

Leirikeskustelua

Näyttämönä leirialueen keittiönurkkaus. Esiintyjät pikkulottia. *Hanna* hämmentelee puuropataa, *Airi*, isoin joukosta, kuorii perunoita, *Helmi*, kattaa pöytää. (Leiripöytä.)

Airi: On tämä lottanaolo sentään hauskaa! Olen aina pitänyt taloustöistä, mutta äiti ei kotona tavallisesti laske keittiöönkään. Sanoo minun häiritsevän ja sotkevan vain, koska en osaa mitään tehdä.

Helmi: Minun äitini ei koskaan ole minua työstä kieltänyt, päinvastoin. Onkin niin hauskaa auttaa äitiä ja joskus yllättääkin hänet.

Airi: Niinkuin minä eilen tein. Äiti oli sairas ja käski minua hakemaan Koivulan emäntää aamiaisen laittoon. Eikä aamiainen ollut sen kummempi kuin puuroa, perunoita ja kastiketta! Siksi sanoin äidille: antakaa, äiti, minun edes *koettaa* keittää tuo puuro, luulen osaavani, sillä olen keittänyt sen pikkulottaretkelläkin. — Olin näes keittiövuorolla viime retkellä. — Ensin äiti epäröi, mutta sitten lupasi. Kun kerran pääsin keittiöön, laitoin koko aamiaisen ja katoin pöydänkin. Äiti oli ihmeissään ja sanoi: »Saisi teillä olla niitä pikkulottahommia useamminkin, koska noin hyvää jälkeä tulee!»

Helmi: Ja sinä olit mielissäsi!

Airi: Tietysti. Kukapa ei olisi ollut?

Hanna: Tulkaapas katsomaan! Taitaa palaa pohjaan koko huttu.

Airi: Älä, älä polta sitä pohjaan. Siinä ovat ainoat ryynimme.

Helmi (katsoo pataan): Sekoita vaan näin — näin — ympäri pohjaa, näin. Muista panna suola ja maistella. Hyvä emäntä aina maistelee.

Hanna: Tuopas, Airi, lusikka, että maistan.

Helmi: No, no, ei saa pyydellä toista siihen, minkä itsekin voi tehdä. Voithan tempaista lusikan tuosta pöydältä.

Hanna (tempaisee lusikan ja työntää kuumaa puuroa suuhunsa): Ai-ai-ai polttaa — suu — — ai-ai. (Hyppii onnettomana suu auki.

Airi: Hah-hah-hah — on siinä emäntä! (Nauraa makeasti.)

Helmi (nauruaan pidätellen): Tuossa, juo nopeasti maitoa. (Ojentaa maitolasin.) No, olet sinä emäntä!

Hanna (juoden): Olisi sinunkin suusi tuollaisesta tulesta palanut. En ole ikinä keittänyt mitään. Ikävää se onkin. Siinähän hikoo kuin saunassa. Miksei minun vuoroni tullut johonkin muuhun työhön, esimerkiksi suunnistamiseen.

Helmi (menee padan luo): Annas kun minä sekoitan. Mene sinä kuorimaan perunoita Airin kanssa.

Hanna (nyrpeästi): Kuoria perunoita! Siinähän mustuvat kädet ja likaantuu esiliina.

Tainionkosken pikkulottia

Helmi: Äitini sanoi kerran, että työn likaamat kädet ovat paljon kauniimmat kuin sellaiset, jotka eivät likaantumisen pelossa uskalla koskea mihinkään.

Airi: Ajatteles, että kätesi esimerkiksi halvaantuisivat niin, ettet voisi niillä tehdä työtä, vaikka miten haluaisit. Varmasti silloin haluaisitkin tehdä vaikka miten likaavaa työtä tahansa, kunhan vain ei tarvitseisi olla jouten, sillä joutenolo on ankarimpia rangaistuksia, mitä ihminen voi saada.

Hanna (on tyttöjen puhuessa ruvennut kuorimaan perunoita nyrpeän näköisenä, mutta Airin viimeisien sanojen aikana leikkaa sormeensa): Voi — voi — nyt leikkasin sormeni, meni kai se ihan poikki. (Pitelee onnettomana kättään.)

Airi: Tuolla teltassa on ensiapulaatikko. Odotas! (Menee telttaan, palaa tuoden siteen, pesee kätensä ja tarkastaa Hannan sormea.)

Airi (tarkastaen Hannan sormea): Ei tämä ole läheskään poikki, onpahan vain pieni naarmu, joka ei oikeastaan kaipaisi mitään sidettä, mutta pannaan nyt, että olisit invaliidin näköinen. (Käärii tottuneesti sormen.)

Helmi: On se kääre hyvä näin leirillä ollessa, ettei mene likaa.

Airi: On kai parasta, että nyt jatkat tuon pöydän kattamista. Minä kuorin nämä loput perunat. (Menee kuorimaan.)

Hanna: Kiitos! (Menee astioita hakemaan.)

Helmi: Hanna rukka! Hän on niitä »mammantyttöjä», joista pitää tulla vielä oikea lotta.

Airi: Yritetäänpäs yhdessä häntä auttaa!

(Hanna saapuu sylissään iso läjä astioita, jotka paiskaa pöydälle.)

Airi: Ai, ai, olipa onni, etteivät särkyneet.

Helmi: Hanna-kulta. Älä nyt suutu, mutta

»Mannekiinit» Pensarin leiriltä

Tässä on kuva Nauvon Pensarista, pikkulottien kesäparatiisista, jossa Turku I pikkulotat jo ovat 5 kesänä pitäneet leirinsä

Turku I pikkulotat johtajineen moottoriveneellä matkalla leirille

hyvänä toverinasi on minulla velvollisuus sanoa sinulle, että tuollaista kantamusta kutsutaan tavallisesti »laiskankuormaksi».

Hanna (nokkavasti): Laiskahan minä olenkin.

Helmi: En tarkoittanut, että tahdot olla laiska. Eihän kukaan pikkulotta tahdo olla laiska. Ja kun kerran ei sitä tahdo, niin laiskuuskäsite on poispyyhitty koko päiväjärjestyksestä.

Airi: Kuules, Hanna. Et ole taitanut koskaan tehdä mitään oikeata työtä?

Hanna (itkua väännellen): E-en, äiti sanoo, etteivät keittiötyöt sovi hienolle tytölle. Ja minä olen hieno tyttö, josta kerran tulee hieno nainen. Niin sanoi äiti.

Helmi: Etteivät sovi hienolle! Tiedätkö, että kuningatar Astrid-vainaja teki jo pikku-

Terveisiä Turusta!

Koulutusvuotemme ensimmäinen jakso on nyt päättynyt. Koejännitys on vihdoin lauennut ja nyt odotamme vain päättäjäisiä tämän kevään työlle.

Jännittävää tosiaan olikin tämä viimeinen aika ennen kokeita. Kotiin tultua pyysivät pikkulotat vanhempiaan kuulustelemaan lottatietojaan, ryhmänjohtajat neuvoivat omaa ryhmäänsä ja vanhemmat pikkulotat nuorempiaan. Vielä koe — kokouksen edelläkin kuuli vain kysymyksiä lotta-asioista, kun vielä viime tingassa vahvistettiin tietoja. Kun sitten arvostelulautakunta saapui ja tärkeä toimitus aloitettiin kuvastui kaikkien kasvoilla hermostunut jännitys ei vähiten ryhmänjohtajien, jotka »pitivät peukaloaan» koko ryhmänsä puolesta. Arvostelulautakuntana oli piirimme puheenjohtaja ja paikallisosastomme johtokunnan jäsen, jotka ehdottoman puolueettomasti harkitsivat ja punnitsivat vastausten arvon. Tulos heidän työstään oli: eniten oli vastauksissa kympin arvoisia!

Jotta kokeet olisivat vielä jännittävämmät asetettiin ensin keskenään kilpailemaan kaksi ryhmää, jotka koko vuoden ovat jokseenkin tasaväkisinä tavoitelleet kiertopalkintoa ja toisesta ryhmästä taas kilpailivat keskenään sen ylä- ja alaosastolaiset. Kaikki koekysymykset oli kirjoitettu liuskoille, jotka oli kierretty rullalle ja näistä arvoista otti jokainen vuorollaan oman kysymyksensä.

Pikkulottien jännitys ja hermostuneisuus osoitti parhaiten, että he tässäkin olivat kaikkensa yrittäneet. Ryhmänjohtajille ei ollut yhdentekevää miten hänen ryhmäläisensä selviytyivät ja jokainen tahtoi arvostelulautakunnallekin näyttää parhaansa.

Ei ole osastolle yhdentekevää miten tällaiset kokeet menevät, sillä järjestötieto on lujana perustana kaikelle lottakasvatukselle. Kun pikkulotat kerran siirtyvät suuriin lottiin on heillä työstämme ja sen välttämättömyydestä jo jonkinlainen vakaumus, joka perustuu pikkulotissa kasvatetun isänmaallisen hengen lisäksi siihen tietoon, joka hänellä on järjestöstämme. Mitä parempi tieto, sen varmempi vakaumus ja uskollisempi lotta.

Liisa Narvia.

---

tyttönä kaikkia töitä, mitä keittiössä ja puutarhassa on, eipä hävennyt pestä äitinsä kanssa lattioitakaan. Todellinen hienous on todellista työtä, millaista tahansa.

Hanna (ihmeissään): Oo-onko se totta?

Helmi: Totta se on. Äitini on sanonut vielä, että jos omistaa sisäistä hienoutta, niin se näkyy työnkovettamistakin käsistä.

Hanna: Mutta ikäviä tuollaiset työt ovat.

Airi: Hauskempi olisi lukea satukirjoja tai pelata pesäpalloa, niinkö?

Hanna: Tietysti.

Helmi: Ei aina auta ajatella hauskuutta. Jos jokainen, josta keittiötyöt ovat ikäviä, jättäisi ne tekemättä, niin varmaan kuolisi suurin osa Suomen asukkaista nälkään. Ehkä sinäkin, Hanna, sillä tuskinpa teidän kotiapulaisestannekaan nämä työt aina niin hauskoja ovat.

Airi: Minusta ne ovat hauskoja siksi, että niilläkin saan palvella isänmaatani.

Helmi: Niin, pikkulottahan suorittaa ilomielin kaikki ikäviltäkin tuntuvat velvollisuudet. Eikös siihen tapaan ole kultaisissa sanoissamme.

Hanna: On. Tytöt, opettakaa te minua kunnon pikkulotaksi.

Airi: Haluamme auttaa, missä voimme. Sinussahan onkin oikea lottahenki, koska haluat tehdä velvollisuutesi.

Hanna: Haluan.

Helmi: Nyt kuuluu jo suunnistajien ääni.

Helmi Toiviainen.

Mutalassa 15. 4. -39.

Hyvä Lotta täti.

Tuhannet kiitokset kirjeestänne ja lähettämästänne paketista jossa saimme niin paljon hyvää syötävää osaksemme. Sillä Lotta tätin paketit on aina niin rikas sisältöiset että ne tuovat juhlan harkuttelussaan erittäinkin meille kun ei isäkään tule enää ei suurempinakaan juhlina kuten ennen — niin ovat nämä paketit niin kuin Hänen sijaisiansa.

Kuten tiedätte on minulla meidän koulun siivous olin siellä kun pakettinne oli tullut, olin kovasti väsynyt silloin iltasilla kun tulin kotiin niin Veikko tuli jo kauvaksi vastaan ja huusi että jouvu äiti kun meille on tullu Lottatätiltä paketti unohtin väsymykseni ja nautin lasten lailla kun ne olivat niin hyvillään. Suklaakukko oli Aunesta niin houkutteleva, että annon sen hänen katseltavaksi ja ennen kun kukaan huomasi oli kukon pää jo Aunen suukussa paperineen että oli sitten paras antaa kokonaan eikä tahtonut räkätä Veikolle murustakaan niin hyvää se oli. Samoin pikkuleivät ja karamellit nehän ovat heistä mailman parhaat, ja vaikka tuli niitä

vehnäjauhoja en osaa kuulema niin hyvää pullaa leipoa kuten Lotta tätin pulla on sanoo nuo isommatkin. Siis Jumalalle kiitos että saamme niin paljon omistaa Teidän hyvyyttänne jotka kaikki olette meidän ja erittäinkin Aune-Orvokin holhojia. toivoisin että hänestä kerran isänmaamme saisi rohkean ja uhraavan Lotan Teidän seuraajanne. Olkaa hyvä ja lähettäkää kiitoksemme Turun pikkulotille viimeisestä Terveiset kaikille Suomen pikkulotille

Aune-Orvokilta.

Rakkaat Aune-Orvokin ystävät.

Yllä näette kirjeen, jonka pikku holhokkinne äiti minulle kirjoitti pääsiäisen jälkeen. Kuta pitemmälle kevät kului, sitä enemmän rupesi tekemään mieleni käymään Aunen kotona. Usein tästä asiasta yhdessä sihteeritädin kanssa juttelimme ja matkaa suunnittelimme. Kun sitten äitienpäivän aattona Turku I:n pikkulotat, jotka jo ennen niin monella tavalla ovat Kainuun puutteenalaisia muistaneet, taas äitienpäivän ja toukokuun 16 päivän johdosta lähettivät Aunen kotiin toimitettavaksi lähetyksen, ja vielä tuli oman lehtemme toimituksen välityksellä korsunperäläisten lähetys, emme enää malttaneet matkaamme siirtää. Sihteeritäti hankki meille ilmaisen autokyydin, ja niin lähdimme lauantai-illansuussa matkaan. Sää oli keväisen kaunis, ja tämän tästä sivuutimme lämpiävän »savusaunan». Jo kauas näimme Aunen kotimökinkin saunan tupruttavan sakeata savua keväiseen ilmaan. Perillä kuulimme, että saunanlämmittäjänä oli Arttu-poika, sillä äiti ei ollut vielä palannut työstään.

Pikku Aune oli viime näkemältä kovin kasvanut ja hymyili meille niin herttaisesti, että hampaat välkkyivät. Rakkaita näyttivät hänelle olevan teiltä saamansa lelut. Kovin oli joulupukin tuoma sievä nukkekin ahkerasta käytöstä nuhraantunut, mutta hellästi Aune sitä kuitenkin hyväili ja hoivaili. Kun hän siinä terhakkana tepasteli toisen luota toisen luo, oli minusta siinä pirtin penkillä istuessani ja häntä seuratessani mielenkiintoista muistutella mieleeni, mistä lähetyksestä oli kotoisin mikin vaatekappale hänen ja muitten pirtin lasten yllä ja pirtin seinillä. Ja niin tuntui minusta sillä hetkellä, että te kaikki olitte mukana tässä matalassa majassa tuona äitienpäivän aattoiltana.

Vaikka pikku Aune alinomaa oli liikkeessä, hän sangen taitavasti kiersi ja varoi pirtin lattian monet ammottavat reiät, joihin helposti olisi voinut pieni jalka taittua. — Juuri tämän lattian korjausasian takia jäimmekin äidin kotiintuloa odottamaan, vaikka jo ilta kävi myöhäksi. Kun äiti sitten lopulta väsyneenä palasi, saimme kuulla, että uutta lattiata varten hän oli jo rekikelin aikana vedättänyt sen pienen lankkupinon, jonka tullessamme olimme nähneet mökin pihamaalla. Meistä tuntui kuitenkin tämä lattianlaitto turhalta, ellei ensin saataisi mökkiä nostetuksi ja »kengitetyksi» kuten täällä sanotaan. Se on näet alkuaan rakennettu suoraan maanpintaan ilman perustusta ja nurkkakiviä. Nyt siitä on jo kaksi hirsikerrosta painunut maan sisään ja siellä aivan mädänneet. Mökin paikka on näet hyvin märkää. (Siitä ehkä sen nimikin: Mutala.) Kun saataisiin mökki nyt nostetuksi, ja mädänneiden tilalle kaksi uutta hirsikerrosta, niin siitä tulisi vielä hyvä.

Mutta siinäpä meillä onkin paha pulma edessä, sillä rahaa ei meillä ole säästössä kuin 1,081 mk. — En kuitenkaan ole asian suhteen toivoton, vaan sovimme äidin kanssa siitä, että odotetaan nyt vähän tuonnemmaksi, ehkä jostain saamme edes vähän lisää rahaa, ja sitten vasta ruvetaan töihin. — Oli liikuttavaa nähdä, kuinka äiti, kuultuansa kuinka paljon Aunen tilillä on pankissa, kyynelsilmin otti pienensä lattialta ja sanoi: »Sinäkö, Aune, olet meille niin paljon hankkinut?» — Eipä Aune ressukka vielä tajua, kuinka suureksi siunaukseksi hän on koko perheelle. Nytkin hän vain hoki: »Naanaan, naanaan». Se tarkoitti: »saunaan». — Arvelimme, että sauna heiltä sinä iltana pahasti jäähtyi, ja niin jätimmekin heidät omaan rauhaansa ja lähdimme Kajaania kohti. Aune äitineen saatteli meidät autoon ja huiskutti iloisesti hyvästiksi.

Jätämme pikku holhokkimme kesälämpimässä kasvamaan, ja toivotan Teille jokaiselle, tytöt, virkistävää kesälomaa.

Kainuun täti.

Lyllerön, Pyllerön ja Tyllerön kalastusretki

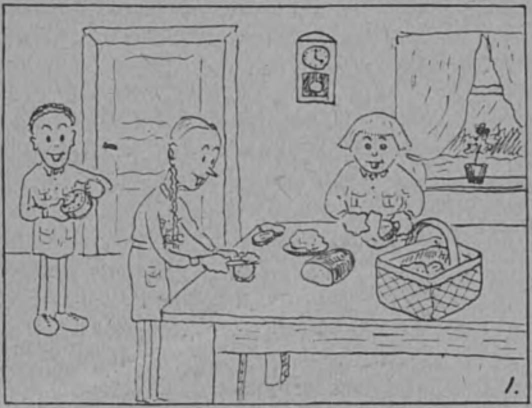

1. Kun ilma on kaunis on onkia parhain.
Nyt eväät valmiiks', ja lähtö aamuvarhain.

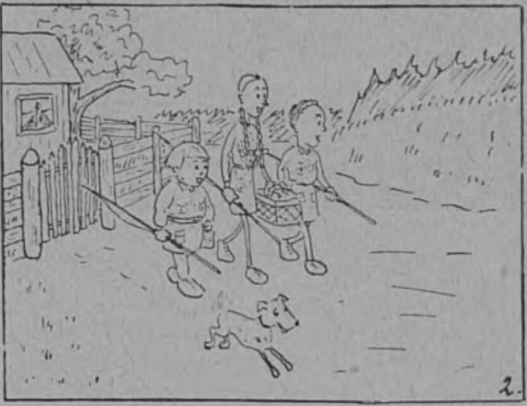

2. Aamulla varhain kun aurinko nousi
tyttöset lahdella venheessään jo sousi.

3. Nyt madot koukkuihin kalojen haistella,
Lyllerö alkaa eväitä jo maistella.

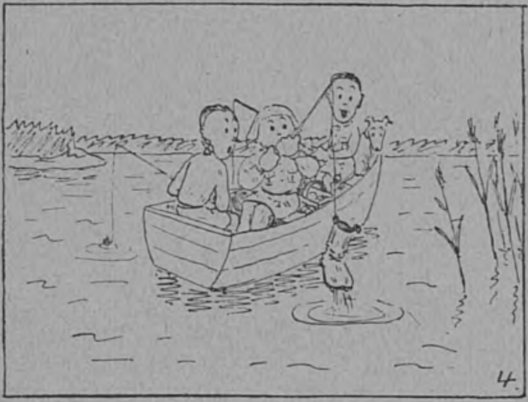

4. Lyllerö huutaa: tytöt katsokaapas!
saaliina on siellä vaarin vanha saapas.

5. Tyllerö saapi päivän toisen saaliin:
komea on ahven, jo osui aivan maaliin!

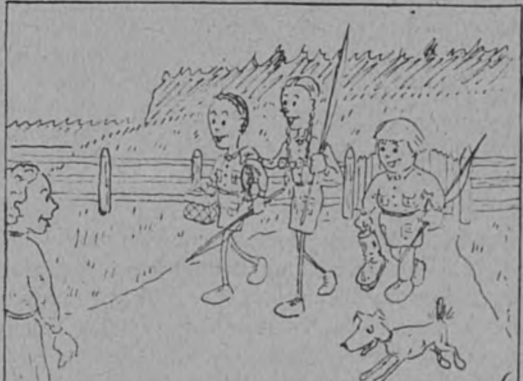

6. Iloisina tyttöset nyt saaliin kotiin kantaa.
Kylläpä äiti meille kalakeiton antaa.

Monille ystävillemme ja avustajillemme ja kaikille pikkulotille lähetämme kevätkesän lämpimän tervehdyksemme. Monin tavoin olette muistaneet tätä omaa lehteämme. Ikävä, etteivät kaikki »muistamisenne» ollenkaan mahdu tähän lehteen.

Ruusu kysyy milloin pikkulottapäivät ovat ja onko sk.pojilla myöskin omat päivänsä. Pikkulottapäiviä ei vielä ole lopullisesti päätetty, mutta ovat ne joko ensi vuonna tai vasta olympiakisojen jälkeen vuonna 1941 ja luultavasti vasta silloin. Paikkaakaan ei ole vielä päätetty, mutta Mikkeliin olemme saaneet ystävällisen kutsun ja sinne menemme mielellämme, jos vain muuten sopii. Poikapäivistä en ole kuullut mitään. Kyllä niistä kaikista aikanaan ilmoitetaan. Kiitos myöskin sievästä kertomuksestasi.

Niemiskylään Marjatalle, Ainolle ja *Salmelle* lähetän lämpimät kiitokset kaikesta. Teidänkin runonne ja kertomuksenne on jo painettu, mutteivät sittenkään mahtuneet tähän. *Padasjoelta* tuli monta hauskaa hiihtokuvaa, hiihtokilpailujen voittajista, mutta kun ne nyt eivät sovi oikein kesän keskelle saatte nyt odottaa niitä ensi talveen asti. *Tervakoskelta* saimme hauskan runon, jota sopii laulaa leirinuotiolla. *Monrepoosta* saimme herttaisen kuvan, jossa kaksi pikkulottaa onnittee paik. osaston kunniajäsentä. Senkin säästämme syksyksi. Terveisiä myöskin sinulle, *Suistamon pikkulotta*, joka lähetit minulle niin sydämellisen kirjeen. Pyysit sanomaan Turku I tytöille kiitokset kompassista ja kirjeestä sekä pääsiäiskortista. Ottakaa siis ne vastaan, Turun tytöt. *Eila H.* lähetti runon, josta myöskin kiitos.

Saatte tässä numerossa taas tietoja Aune-Orvokistakin. Kainuun täti on käynyt häntä tervehtimässä. Saimme toisenkin kirjeen *Haikara-tädiltä*, jossa hän kertoo, miten teidän rakkautenne Aunea kohtaan on tehnyt koko perheen mielen iloiseksi ja valoisaksi. Aivan toisin kuin ennen he nyt ajattelevat tulevaisuutta ja kesää. Ajatelkaa, että olette voineet tehdä niin monen mielen ja sydämen iloiseksi. Eikö se tunnu teistä hyvältä?

Ja sitten muutama sana niille pikkulotille, jotka ottavat valokuvia. Teille eräs pieni toivomus. Kun nyt kesällä otatte leirillä, retkillä ja muualla pikkulotta-aiheisia kuvia, niin ottakaapa myöskin oikein kauniita, taiteellisia ja hyviä. Sellaisia, joissa pikkulotat on oikein puettuja, työssä esiliinat edessä ja mitellat päässä, lipunnostotilaisuudessa rivit suorassa ja kaikki lottapuvussa j. n. e. Ymmärrättehän? Näistä kuvista voitaisiin sitten suurentaa postikortteja vaikkapa ulkomaille ja lehtiin lähetettäväksi. Ja sitten! *Parhaasta meille ennen syyskuun 1 päivää lähetetystä pikkulotta-aiheisesta ja taiteellisesta kuvasta annamme palkinnoksi 75 mk, toisesta 50 ja kolmannesta 25 mk.* Muihinkin lähetettyihin kuviin toimitus pidättää oikeuden lunastaa parhaat ja maksaa niistä 10 mk kpl. Toivotan onnea yrityksillenne!

Ja lopuksi toivon, että hyvin monella pikkulotalla olisi tilaisuus päästä leirille. Toivon, että siellä saatte tuta kesän riemuja, oppia tuntemaan pikkulottatyötä ja pikkulottasisarianne ja opitte monta hyödyllistä tietoa ja taitoa. Ottakaa kesä vastaan iloisin sydämin ja kirkkain silmin. Sellaisena kesä tulee luoksemme, minkälaisena sen otamme vastaan, millä mielellä sen tervetulleeksi toivotamme. Aivan sydämen sisimmästä sopukasta asti toivottaa teille ihanaa, iloista kesää

Marketta täti.

Kysymyksiä

1. Mikä on oman tyttöosastosi täydellinen nimi?
2. Mikä on tyttöosastosi perustamisvuosi ja päivä?
3. Mikä on pikkulottien yhteinen tunnuslause?
4. Mitkä ovat oman osastosi ja ryhmäsi tunnuslauseet?
5. Pikkulottain »Kultaiset sanat».
6. Selitä jäsenkorttisi.
7. Milloin vapaussota alkoi ja milloin se päättyi?
8. Sotamarsalkka Mannerheimin syntymävuosi ja päivä?
9. Mikä on valkokukka?
10. »Pikkulottien laulun» sanat.

Nöpö Tonttunen

Kirj. ja piirt. Kyllikki Mäkinen.

1.
Nöpö Tonttu pikkulotta
miettii mitä tekis,
läksyt on jo luettu
— ah, nytpä se jo selkis!

2.
Nuket kohta pikkulotiks
itsellensä hakee.
Mutta — voi — vaikk' kuinka heille
Nöpö tietoo, taitoo jakaa
nukkein katse yhäti on
totinen ja vakaa.

3.
Silloin Nöpö naapurista
Maijan, Raijan, Kaijan noutaa
heidän kanssaan päättää alkaa
koko touhun uudestaan.

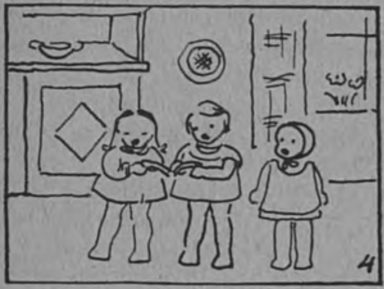

4.
Nytpä laulut toista on
kuin nukkein kanssa äsken.
Pikkulottalaulut luistaa,
koko sali kaikaa.

5.
Pikkutytöt ahkerana
kutoo, neuloo, virkkaa.
Nöpö häärii neuvoinensa,
aikaa ei oo liikaa.

6.
Kohta äidin velli, puuro
tyttöin mieleen muistuu.
Hyvästit vain heitetään,
ja pikkulotat lupaa:
»Kyllä varmaan toistekin
me Nöpön luona käydään!»

Kuva-arvoitus - Kilpatehtävä N:o 5

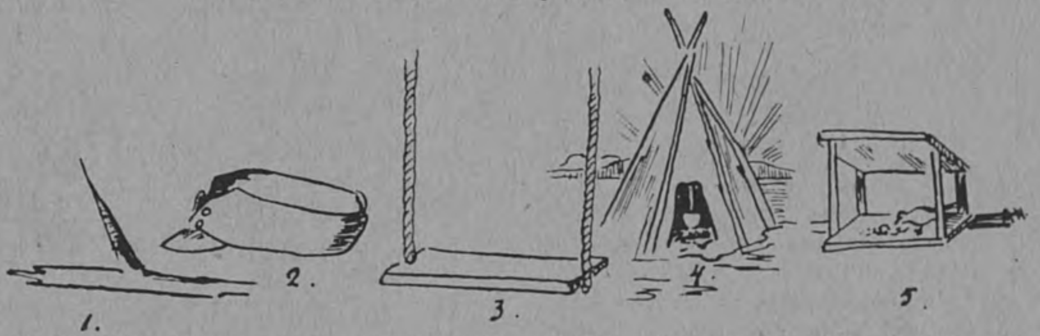

Muodosta jokaisen kuvan mukaan sana. Ota sitten ensimmäisestä sanasta kaksi ensimmäistä kirjainta, toisesta sanasta kolmas ja neljäs kirjain, kolmannesta 5 ja 6 kirjain j. n. e. Mikä sana muodostuu täten saamistasi 10 kirjaimesta? Vastaukset tähän kilpatehtävään on lähetettävä ennen ensi elokuun 15 päivää osoitteella: Pikkulotan toimitus, Helsinki, Laivanvarustajankatu 6. Kolmelle oikein arvanneelle annetaan pikkulottalippu (pöytälippu, silkkinen).

"Timanttiarvoitus"

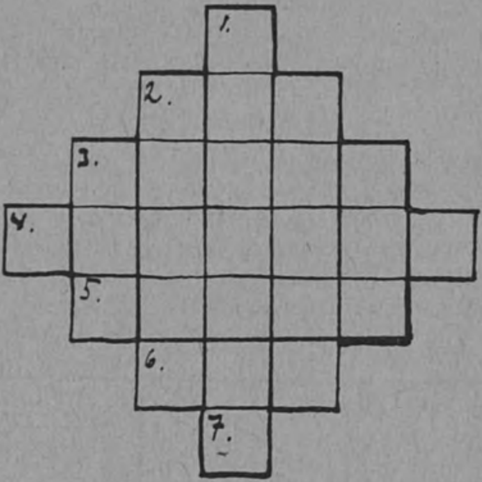

Vaakasuoraan: 1 Konsonantti. 2 Partikkeli. 3 Sodassa. 4 Lintu. 5 Järvi Suomessa. 6 Hevonen. 7 Vokaali. Pystysuoraan saadaan aivan samat sanat kuin vaakasuoraan esim. 1 pystysuoraan = 4 vaakasuoraan, 2 pystysuoraan = 3 vaakasuoraan j. n. e.

Kahdeksan ammattia!

1. Ajorata Tpet.
2. Kaljut etanat ujo.
3. Aku Sappi.
4. Arki Nott.
5. Litja Raijo.
6. Rita Tavu.
7. Loma Jipe.
8. Isä Hento majat.

Mitkä 8 ammattia kätkeytyvät ylläoleviin sanoihin?

Laat. *Liisa Tervonen.*

Edellisen numeron ratkaisuja

Tulitikkutehtävän 5 neliötä:

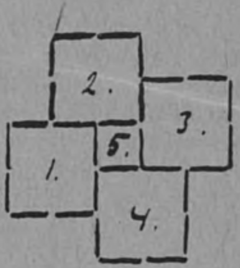

Kilpatehtävä n:o 4

Taidattepa pitää ristisanatehtävistä, koska saimme niin paljon vastauksia. Neljä onnellista palkinnon saajaa ovat: *Riitta Ikonen,* Joutsa, Honkaharju, *Eva Holmberg,* Iittala as., *Marita Henriksson,* Valkeakoski ja *Elina Vartiainen,* Sodankylä. Toimitus pyytää ystävällisesti huomauttaa, etteivät nämä ratkaisut tule kirjeessä 50 pennillä, vaikka kirje onkin avonainen. Kyllä kirjeeseen täytyy panna 2 mk:n postimerkki, mutta vastauksen voi myöskin lähettää kortissa ja silloin se maksaa vain 1 mk 25 p.

1 a	2 k	3 a	4 n	a	■	5 h	6 a	7 u	8 k	9 i
10 p	a	t	a	■	11 a	■	12 o	s	a	t
13 i	v	a	■	14 a	n	15 n	■	16 a	r	a
17 n	e	■	18 o	n	n	e	19 a	■	20 i	r
a	■	21 o	t	s	a	■	22 l	23 o	■	a
■	24 a	k	a	a	■	25 i	l	m	e	■
26 t	■	27 a	v	■	28 a	v	a	a	■	29 k
30 u	31 s	■	32 a	33 t	l	a	s	■	34 e	i
35 l	o	36 s	■	37 i	a	n	■	38 u	n	i
39 o	t	t	40 o	■	s	■	41 a	i	o	n
42 t	a	t	t	i	■	43 a	i	t	t	a

Pikkulotan kokonaan omatekoinen kesäpuku

Kun koulu loppuu ja ihana kesäloma alkaa, valmistaa pikkulotta itselleen hauskan kesäpuvun esim. vehnäjauhosäkeistä.

Puvun kaavoihin tässä otetut mitat ovat keskikokoisen 11—12 vuotiaan tytön mitat. Näistä kaavoista voi, tarpeen tullen, helposti joko vähän pienentää tai suurentaa.

Kun tarkalleen seuraatte tässä annettuja ohjeita ja mittoja, onnistuu pukunne varmasti.

Kas näin helposti se käy!

N:o 1 = miehustan etukappale.

Piirretään neliö (kuva on tämän sivun vasemmassa alakulmassa) A—D—H—K, jossa A—D on K—H ovat = 27 cm; A—K ja D—H = 42 cm; A—B ja K—J = 4 cm; B—C ja J—I = 15 cm; C—D ja I—H = 8 cm; A—N ja D—E = 5 cm; N—M ja E—F = 15 cm; M—L ja F—G = 16 cm; L—K ja G—H = 6 cm.

Kun tarkkaan seuraatte pienoismallia ja käytätte hyväksenne pilkutettuja apuviivoja, osaatte varmasti piirtää neliöön etukappaleen 1 ääriviivat A—B—C—D—E—F—G—H—I—J.

N:o 2 = miehustan selkäkappale.

Piirretään neliä (kuva viereisellä sivulla ylhäällä keskellä) A—D—G—J, jossa A—D ja J—G ovat = 21 cm ja A—J ja D—G = 36 cm; A—B ja J—I = 3 cm; B—C ja I—H = 13 cm; C—D ja H—G = 5 cm; A—L ja D—E = 4 cm; L—K ja E—F = 16 cm; K—J ja F—G = 16 cm.

Seuraatte nyt tarkasti pienoismallia 2 ja käytätte hyväksenne pilkutettuja apuviivoja ja piirrätte neliöön selkäkappaleen A—B—C—D—E—F.

N:o 3 = hameen etukappale.

Piirretään neliö A—C—E—G, jossa A—C ja G—E ovat = 52 cm; A—G ja C—E = 58 cm; A—B ja G—F = 20 cm; B—C ja F—E = 32 cm; A—H ja C—D = 43 cm; H—G ja D—E = 15 cm.

Neliöön piirretään tarkalleen pienoismallin 3 mukaan hameen etukappale I—B—D—G.

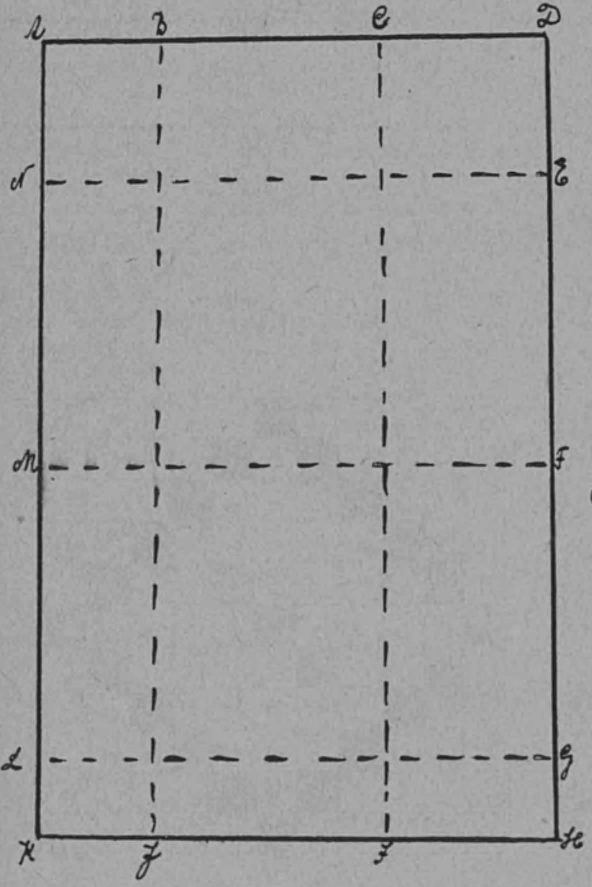

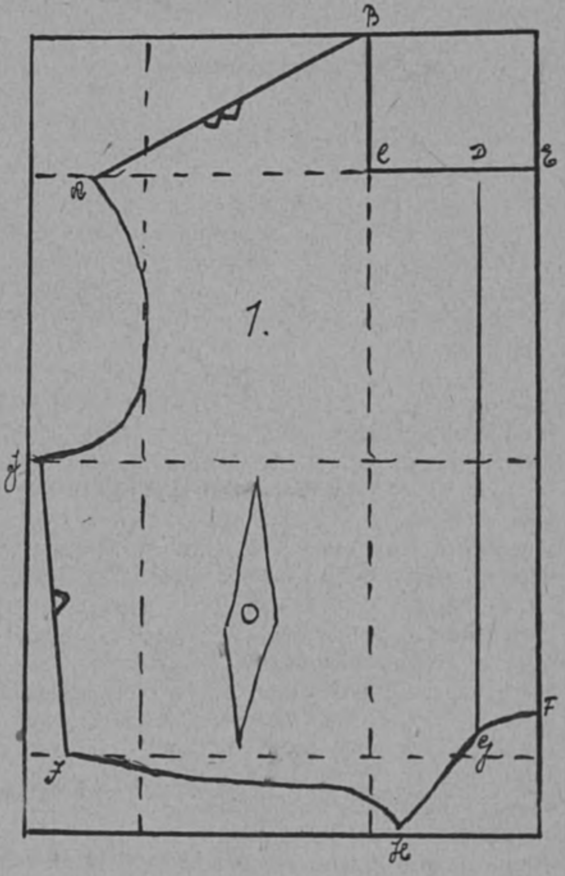

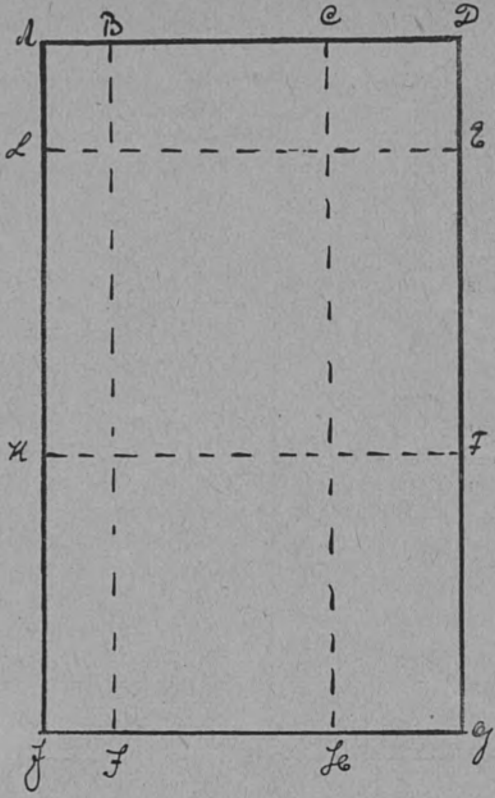

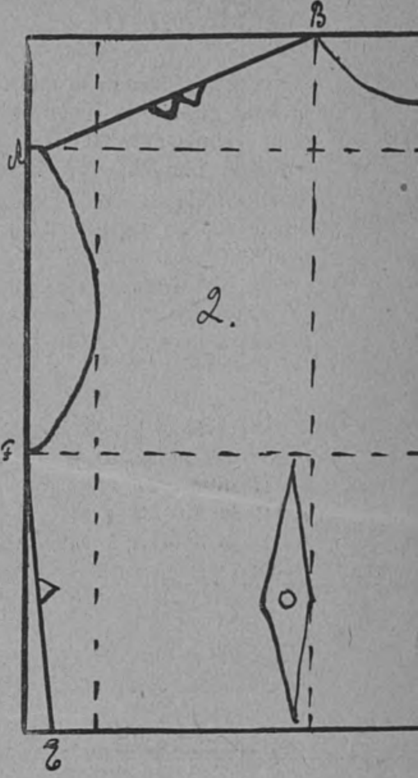

N:o 4 = hameen takakappale.

Piirretään neliö A—C—E—G, jossa A—C ja G—E ovat = 42 cm; A—G ja C—E = 56 cm; A—B ja G—F = 19 cm; B—C ja F—E = 23 cm; A—H ja C—D = 44 cm; H—G ja D—E = 12 cm.

Neliön sisään piirretään tarkalleen pienoismallin 4 mukainen hameen takakappale I—B—D—G.

N:o 5 = tasku.

Neliöstä, joka on 8 × 8 cm leikataan kuvion 5 osoittamalla tavalla tasku.

Nyt ovat kaavat piirretyt ja leikataan huolellisesti irti neliöistä. Pienoismalleissa näkyvät kolmiomaiset merkit piirretään paikoilleen ja niitä seuraten harsitaan kappaleet yhteen ja koetellaan täten saatua paperista puvun puolikasta päälle ja jos näyttää siltä, että kaavoja on pidennettävä tai levennettävä, lyhennettävä tai kavennettava, tehdään se ennenkuin ryhdytään kangasta leikkaamaan. *Kaavoja suurennettaessa tai pienennettäessä ei kaula-aukkoa eikä käsivarren kaarrosta saa muuttaa.*

Kun kaavat ovat aivan sopivat otetaan säkkikangas esiin ja leikataan itse puku.

Kappaletta N:o 1 *tarvitaan 2 kpl.*

Kappale N:o 2 asetetaan *kaksinkertaiselle* kankaalle siten, että C—D kulkee pitkin kankaan tai-

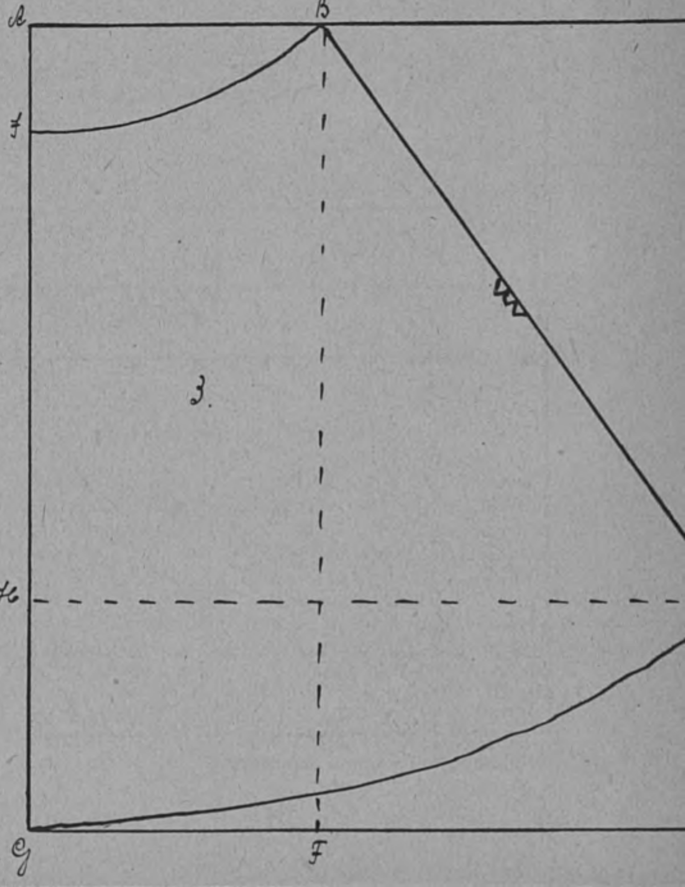

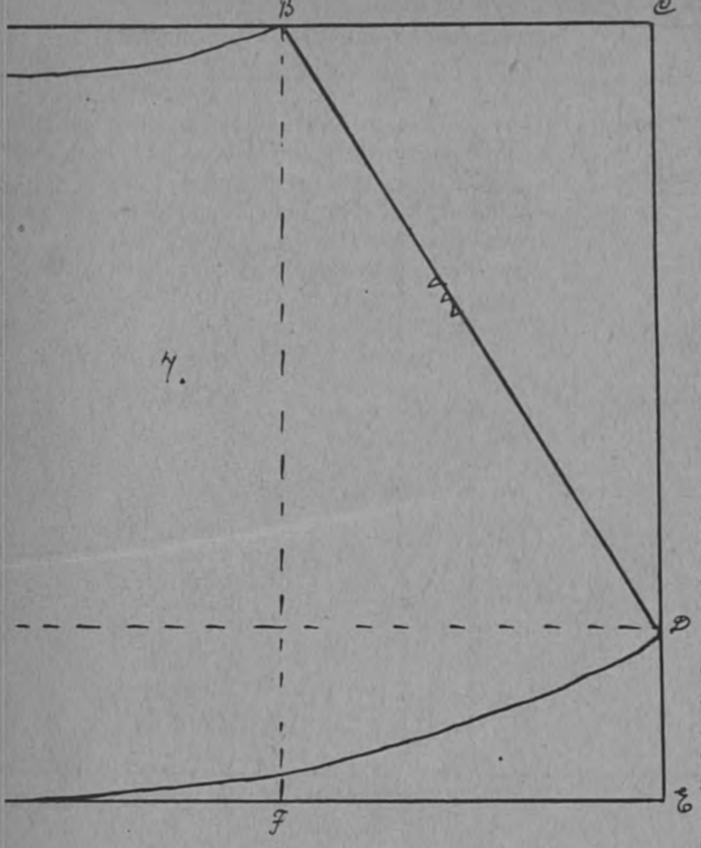

tetta, siten saadaan selkäkappale yhtenä kappaleena.

Kappale N:o 3 asetetaan myös *kaksinkertaiselle* kankaalle niin, että I—G kulkee pitkin taitetta, siten saadaan hameen koko etukappale.

Kappale N:o 4 asetetaan niinikään *kaksinkertaiselle* kankaalle niin, että I—G kulkee pitkin taitetta, siten saadaan hameen koko takakappale.

Kappale N:o 5 leikataan jostakin sopivasta tilkusta. (On paras leikata *2 kpl.* N:o 5 ja ommella ne yhteen ja kääntää ympäri, niin saadaan helpoimmin siisti tasku.)

Kaikkiin kangaskappaleisiin merkitään *lyijykynällä* pienoismalleissa näkyvät pikku kolmiot, niin tiedetään helposti, mitkä saumat ommellaan vastakkain. Kappaleissa 1 ja 2 pienellä ympyrällä merkityt kuviot piirretään myös lyijykynällä kankaan nurealle puolelle ja niiden kohdalta istutetaan miehusta sitten tarpeen mukaan.

Kappaleisiin 1 piirretään lyijykynällä viiva D—G. Oikeanpuoleisesta kappaleesta taitetaan kangas sitten kaksinkerroin viivaa D—G pitkin ja vasemmanpuoleisesta kappaleesta D—E:n ja G—F:n keskivälistä painonappien kiinnittämistä varten.

Ristipistekoristeet ommellaan helpoimmin niin, että lyijykynällä piirretään kaksi riviä 1 × 1 cm suuruisia ruutuja miehustan reunoihin, hihansuihin ja taskun reunaan (katso luonnollisessa koossa oleva malli N:o 6), ja niihin ommellaan esim. paksulla helmilangalla ristit, esim. niin, että yksi ristirivi on kirkkaanpunainen ja toinen kirkkaansininen.

Eikö tullutkin sievä puku?
Helppo pestä ja pitää kunnossa!
Hauska ja vilpoisa käyttää!

G. J.

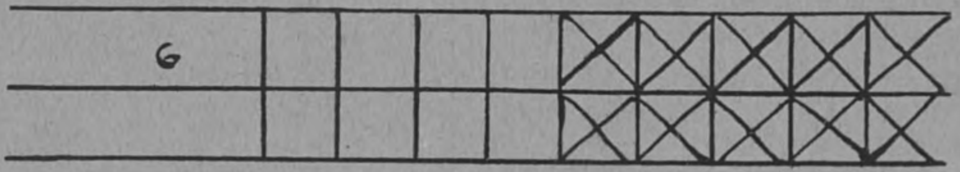

SISÄLLYS: *Suoma Karo:* Huomaa luonnon kauneudessa Luojan suuruus, *Liisa Tervonen:* Terveh-dys Suvelle, *Eeva Pilke:* Tulevaisuus on meidän, *Kerttu Laurikainen:* Hyvä pikkulotta, tuttu ja tuntematon, *Rosa Uuttu:* Laulu pikkulotille, *Maija Holmila:* Tarulassa, *Helmi Toiviainen:* Leirikeskustelua, *Liisa Narvia:* Terveisiä Turusta, *Aune-Orvokin äiti:* Hyvä lottatäti, *Kainuun täti:* Rakkaat Aune-Orvokin ystävät, Lyllerön, Pylleröń ja Tylleröń kalastusretki, Postipalsta, Kysymyksiä, *Kyllikki Mäkinen,* Nöpö Tonttunen, Kilpatehtävä N:o 5, Tehtäviä ja ratkaisuja, *G. J.:* Pikkulotan kokonaan omatekoinen kesäpuku.

Toimituksen ja konttorin osoite: Helsinki, Laivanvarustajankatu 6. Puh. 20 131. Avoinna klo 10—13.

Toimitus: Fanni Luukkonen (päätoimittaja), Saara Forsius (toimitussiht.). Lehden avustajia: Ingrid Gripenberg, Elsa Kaarela, Viola Kuistio, Anna Puranen, Hagar Sarasto, Ester Savolainen, Kerttu Stenberg, Helmi Toiviainen.

V. 1939 ilmestyy 8 numeroa. Tilausmaksut: 1 vsk. 8 mk, ½ vsk. 5 mk.

TILGMANNIN KIRJAPAINO. HELSINKI 1939